

چه علمی در مکتب امام صادق(ع) تدریس می‌شد

در زمان امام صادق(ع) حرکت علمی جان تازه‌ای گرفت و این خیزش علمی به دورترین نقاط نیز راه یافت. علوم مختلف با توجه به نیاز اجتماع و ظرفیت‌های موجود توسط امام صادق علیه السلام تدریس شد و کتاب‌های زیادی توسط شاگردان ایشان به رشته تحریر درآمد.

در زمان امام صادق(ع) حرکت علمی جان تازه‌ای گرفت و این خیزش علمی به دورترین نقاط نیز راه یافت. علوم مختلف با توجه به نیاز اجتماع و ظرفیت‌های موجود توسط امام صادق علیه السلام تدریس شد و کتاب‌های زیادی توسط شاگردان ایشان به رشته تحریر درآمد.

به گزارش خبرنگار آیین و اندیشه خبرگزاری فارس، با توجه به اینکه کلاس‌های درس امام صادق(ع) از پر جمعیت‌ترین کلاس‌ها بوده است و ایشان در دوران حیاتشان شاگردان برجسته بسیاری را تربیت کرده‌اند، یکی از نکاتی که ممکن است مطرح شود این است که امام صادق علیه‌السلام چه دروسی رو تدریس می‌کردند؟ و آیا این امام بزرگوار کتابی را هم نوشته‌اند؟ و آیا شرایط زمانی ایشان مثل شرایط زمانی امام محمد باقر(ع) برای نشر اسلام مساعد بود؟

خاندان رسالت و اهل بیت نبوت، محور دانش و ذخایر تمام علوم بوده‌اند، حرمتشان در میان امت اسلامی، نه فقط به لحاظ خویشاوندی با پیامبر اکرم(ص) بلکه بر اساس ارزش‌های معنوی و اخلاقی و علمی آنان بوده و هست.

امام صادق(ع) در حدود سی و پنج سال را با پدر گرامیشان امام باقر(ع) بنیانگذار دانشگاه اهل بیت(ع) گذراند. حلقه‌های درسی را که در مسجد مدینه و بیرون از آن زیر نظر پدر بزرگوارش امام باقر(ع) دائر بود درک کرد در این حلقه‌های درس همچنانکه منابع موثق تأکید دارند صدها طالب علم و دانشمند از نقاط مختلف بلاد اسلامی، حضور می‌یافتند و او در کنار پدر علوم دین و اسرار هستی و هر آنچه را که از پدرانش و آنها از حضرت رسول(ص) به ارث برده بودند می‌آموخت.

محضر درس امام محمد باقر(ع) و امام جعفر صادق(ع) مسجد شهر مدینه بود و علمی، مانند فقه، تفسیر قرآن، ادب و شعر، رجال و حدیث، جغرافیا و ستاره‌شناسی و علمی شبیه آنچه امروزه فیزیک نامیده می‌شود و توسط امام محمد باقر و امام جعفر صادق علیهماالسلام تدریس می‌شد.

ابو زهره درباره امام صادق(ع) می‌گوید: علمای اسلام با تمام اختلاف نظرها و تعدد مشرب‌هایشان در فردی غیر از امام صادق و علم او اتفاق نظر ندارند. یا ابو حنیفه درباره امام می‌گوید: دانشمندترین مردم کسی است که به آراء و نظرهای مختلف علما در مسائل، احاطه داشته باشد.

امام صادق(ع) نیز همچون جدش امیرالمؤمنین می‌فرمود: قبل از آنکه مرا نیابید بپرسید.

دوره امام باقر و صادق علیهماالسلام عصر گسترش علوم اهل بیت(ع) در زمینه‌های مختلف بود، این مسأله درباره حضرت صادق(ع) بیشتر صدق می‌کند و این به دلیل مصادف شدن بخشی از دوران امامت آن حضرت، با فضای باز سیاسی بود که در نتیجه درگیری سیاسی که منجر به انقراض امویان از یک سو و روی کار آمدن بنی عباس از سوی دیگر به وجود آمده بود.

شاگردان سرشناس آن حضرت از احادیث و پاسخ‌های آن حضرت به مسائل تعداد چهارصد کتاب به رشته تحریر در آوردند که در دوران پس از ایشان به «اصول اربعمائه» معروف شده است و کلینی و شیخ صدوق و طوسی در نوشتن کتب چهارگانه خود آنها را مرجع خود قرار دادند.

و ابن قتیبه در کتاب ادب الکاتب گفته که کتاب جعفر را امام صادق(ع) نوشته و در آن است آنچه مردم به آن احتیاج دارند و و روایت شده که آن حضرت محلی داشت برای عامه و خاصه که مردم از اقطار عالم به خدمتش می‌رسیدند.

البته ناگفته نماند که برخی از کتاب‌ها به آن حضرت منتسب است که توسط شاگردانش تالیف شده است مثل توحید مفضل و ...

اینگونه می‌توان نتیجه گیری کرد که در زمان امام صادق(ع) حرکت علمی جان تازه‌ای گرفت و این خیزش علمی به دورترین نقاط نیز راه یافت و علوم مختلف با توجه به نیاز اجتماع و ظرفیت‌های موجود توسط امام صادق تدریس شد و کتاب‌های

زیادی توسط شاگردان امام به رشته تحریر درآمد.